

Omvärldsbevakning

Januari 2026

Dnr 2026/00471-1

Sammanfattning

Omvärldsbevakningen för januari månad utgår från de fem strategiska utvecklingsområden där E-hälsomyndigheten valt att följa utvecklingen och analysera trender framåt. Rapporten är ett kunskapsunderlag, utan tillhörande analys, av händelser i omvärlden som kan komma att påverka myndighetens möjligheter att utföra sitt arbete.

En komplett innehållsförteckning återfinns på nästkommande sidor och här nedan lyfts några av de viktigaste händelserna inom respektive område.

Styrning och samordning

Här presenteras bland annat Tomas Werngrens utredning om den nationella digitala infrastrukturen. På samma område lyfts också att regeringen nu ger ytterligare uppdrag till E-hälsomyndigheten kopplat till den nationella digitala infrastrukturen.

Regler och lagstiftning, datatillgång

Under denna rubrik lyfts förslag på ny statlig e-legitimation samt att regeringen ger Myndigheten för digital förvaltning (Digg) i uppdrag att skapa en gemensam samverkansstruktur för utveckling av data och AI.

Digitala verktyg och AI

Här lyfts flera nya AI-projekt med kommunfokus. Exempelvis projekt med fokus på digitalt beroende och frågor som rör äldre vårdens digitalisering. På området digitala verktyg nämns också att Region Skåne skjuter på införandet av nytt journalsystem.

Kompetens

Här återfinns rapporter som visar att Sverige innehar en topposition vad gäller patent inom digital hälsa, ny forskning som visar på att digitala myndighetstjänster kan leda till utanförskap och att AI-kompetens efterfrågas allt mer på den svenska arbetsmarknaden.

Beredskap och säkerhet

Här lyfts att bland annat att EU har tagit fram en rapport där medlemsländerna vill se minskat beroende av amerikanska techjättar. Som en följd till detta finns också en nyhet där franska myndigheter nu kastar ut Teams och Zoom och satsar på mer lokala alternativ. Under denna kategori återfinns även en rapport som visar att cybersäkerhetsmarknaden förväntas växa till det dubbla till år 2033.

Vid frågor, kontakta analysenheten på avdelningen för analys och statistik:

analys@ehalsomyndigheten.se

Innehåll

Sammanfattning	2
Innehåll.....	3
1 Styrning och samordning	5
1.1 Utlysning – Sverige växlar upp europeisk satsning på AI, cybersäkerhet och digitalisering.....	5
1.2 Uppdrag – Regeringen stärker arbetet för interoperabilitet inom hälsodataområdet	5
1.3 Den 15 januari 2026 börjar den nya cybersäkerhetslagen att gälla i Sverige.....	6
1.4 Uppdrag – Vård- och omsorgsanalys ska granska statliga vårdkösatsningar	6
1.5 Digg godkänner Ineras e-legitimation för personer utan svenskt personnummer ..	7
1.6 Start i februari för life science-sektorns förenklade samverkansregler.....	7
1.7 Utredning – Nationell digital infrastruktur i sjukvården, Tomas Werngren har lämnat över sin utredning till regeringen.....	8
1.8 Uppdrag – Socialstyrelsen får 50 miljoner till förberedelser inför ny lag om socialdataregister.....	8
1.9 Uppdrag – Regeringen ger Läke-medelsverket i uppdrag att stärka samverkan och utveckla arbetssätt i frågor om ordination, förskrivning och expedition av läkemedel.	8
1.10 Bättre samordning krävs för en kunskapsbaserad socialtjänst.....	9
1.11 Förslag om nationell läkemedelslista behöver utvecklas.....	9
1.12 Uppdrag – Regeringen ger Försäkringskassan och Skatteverket i uppdrag att etablera AI-verkstad	10
1.13 Debattartikel – "Sverige behöver ett vaccinregister"	10
1.14 Regeringen utser samordnare för kortare vårdköer.....	10
1.15 Generaldirektör Gunilla Nordlöf lämnar E-hälsomyndigheten.....	10
2 Regler och lagstiftning, datatillgång	11
2.1 Nu omfattas även medicinteknik av EU:s gemensamma HTA-utvärderingar.....	11
2.2 En statlig e-legitimation.....	11
2.3 Uppdrag – Regeringen ger Digg uppdrag att skapa samverkansstruktur för utveckling av data och AI	12
2.4 Rapport – Så får länder ut mer av hälsodata	12

3 Digitala verktyg och AI	13
3.1 Projekt - Kommuner tar krafttag mot digitalt beroende.....	13
3.2 Region Skåne skjuter upp införandet av Millennium.....	13
3.3 Så ska Norrbotten lyckas med äldreomsorgens digitalisering.....	14
3.4 Mycket AI men lite styrning i kommunerna	14
3.5 Inera utvecklar AI-assistent för nyttokalkyler – bereder väg för förändringar.....	14
4 Kompetens.....	15
4.1 Rapport – Topposition för Sveriges patent inom digital hälsa.....	15
4.2 Ny forskning: Digitala myndighetstjänster kan öka utanförskap.....	16
4.3 Rapport - Kraftigt ökad efterfrågan på AI-kompetens i Sverige	16
4.4 Uppdrag – Socialstyrelsen ska fördela 1 miljard kronor för att stärka kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården.....	16
4.5 E-hälsa allt viktigare för medicinteknikbranschen	17
4.6 Växande efterfrågan på hälsoekonomiska bedömningar av medicinteknik – Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV).....	17
5 Beredskap och cybersäkerhet.....	18
5.1 Uppdateringar i Rakelnätet.....	18
5.2 Rapport – EU-parlamentet vill se minskat beroende av amerikanska techjättar ...	18
5.3 Franska myndigheter kastar ut Teams och Zoom	18
5.4 Regeringen går vidare med ändrade upphandlingsregler för att skydda Sverige från antagonistiska stater	19
5.5 Rapport – Cybersäkerhetsmarknaden dubblas till år 2033	19

1 Styrning och samordning

1.1 Utlysning – Sverige växlar upp europeisk satsning på AI, cybersäkerhet och digitalisering.

Sverige ska bli ledande inom digitaliseringsområdet. Från och med 2026 stärker regeringen programmet DIGITAL med 100 miljoner kronor per år under sex år. Den utökade budgeten ska gå till att medfinansiera svenska aktörer som medverkar i beviljade projekt i en utlysning inom EU-programmets arbetsprogram 2025 till 2027. Satsningen ska bidra till att stärka Sveriges förmåga att driva Europas digitala utveckling framåt.

<https://www.vinnova.se/nyheter/2026/01/sverige-vaxlar-upp-europeisk-satsning-pa-ai-cybersakerhet-och-digitalisering-med-600-miljoner2/>

1.2 Uppdrag – Regeringen stärker arbetet för interoperabilitet inom hälsodataområdet

För att få ytterligare verkstad i byggandet av en nationell digital infrastruktur flyttas fler uppgifter till E-hälsomyndigheten från Socialstyrelsen. Det beslutade regeringen den 7 januari.

– En gemensam digital infrastruktur är avgörande för att vårdpersonal ska ha tillgång till de uppgifter som behövs för att ge bästa möjliga vård och för att patienten kunna känna sig trygg. Detta beslut är ett viktigt steg mot en mer effektiv och säker hantering av hälsodata, säger socialminister Jakob Forssmed.

Mer konkret gäller det ansvaret för klassifikationer, specifikationer och kodverk. Det handlar om att enas kring terminologi och begrepp, så att data sorteras och presenteras korrekt och enkelt kan förstås av alla.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/regeringen-starker-arbetet-for-interoperabilitet-inom-halsodataområdet/>

1.3 Den 15 januari 2026 börjar den nya cybersäkerhetslagen att gälla i Sverige.

Den 15 januari, träder den nya cybersäkerhetslagen och cybersäkerhetsförordningen i kraft. Det är en del av regeringens arbete för att stärka Sveriges cybersäkerhet på bred front. Den nya cybersäkerhetslagen innebär att verksamhetsutövare inom vissa sektorer måste vidta åtgärder för att skydda sina nätverks- och informationssystem samt rapportera betydande incidenter. Lagen innehåller även regler om tillsyn och möjligheter att ingripa mot verksamhetsutövare som inte följer lagen.

Den nya cybersäkerhetsförordningen kompletterar lagen och pekar bland annat ut de myndigheter som ska utöva tillsyn. I förordningen anges att Sveriges beredskapsmyndigheter som utgångspunkt omfattas av cybersäkerhetslagen.

Den 3 februari upprättades en anmälan till Myndigheten för civilt försvar (MCF) att E-hälsomyndigheten omfattas av cybersäkerhetslagen.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/nu-skarps-kraven-pa-svensk-cybersakerhet/>

1.4 Uppdrag – Vård- och omsorgsanalys ska granska statliga vårdkönsatsningar

Vård- och omsorgsanalys får bland annat i uppdrag att bedöma i vilken utsträckning målen med regeringens politik för ökad tillgänglighet och kortare vårdköer har uppnåtts, och om insatserna varit ändamålsenliga. Utvärderingen ska omfatta insatser mellan 2019 och 2025, det vill säga under både den förra och den nuvarande regeringen. Till de senare satsningarna hör fjolårets riktade statliga bidrag för operationer av grå starr, framfall och höftproteser, som nyligen utökades med ytterligare tre ingrepp.

I det nya uppdraget ingår även att Vård- och omsorgsanalys ska lämna förslag på hur politiken kring att korta köerna kan bli mer strategisk och effektivt. Myndigheten ska också lämna rekommendationer till regionerna om hur de kan utveckla arbetet med att korta köerna.

Uppdraget ska delredovisas senast 16 juni 2026, och slutredovisas 31 januari 2028.

<https://www.dagensmedicin.se/vardens-styrning/politik/vardanalys-ska-granska-statliga-vardkosatsningar/>

1.5 Digg godkänner Ineras e-legitimation för personer utan svenskt personnummer

Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har godkänt e-legitimationen SITHS på tillitsnivå 3 för personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling. Godkännandet gäller utfärdande till personer som kan styrka sin identitet med giltig id-handling från ett annat land.

Det nya godkännandet innebär till exempel att en läkare från Tyskland eller en sjuksköterska från Danmark kan identifiera sig på ett säkert sätt och få åtkomst till svenska vårdssystem.

Ineras lösning uppfyller Diggs krav i Tillitsramverk för svensk e-legitimation på tillitsnivå 3, samt kraven som gäller för e-legitimationer till personer som saknar svensk identitetsbeteckning, så kallade icke-bofasta.

<https://www.digg.se/om-oss/nyheter/digital-identitet/nyheter/2026-01-15-digg-godkanner-ineras-e-legitimation-for-personer-utan-svenskt-personnummer>

1.6 Start i februari för life science-sektorns förenklade samverkansregler

De uppdaterade samverkansreglerna och tillhörande konkreta exempel på hur de ska tillämpas i vardagssituationer träder i kraft den 1 februari 2026. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har även publicerat en lista över de som är kontaktpersoner i regionerna för samverkansfrågor för vård och industri.

De uppdaterade samverkansreglerna har antagits av SKR tillsammans med branschorganisationerna inom life science-sektorn; Läkemedelsindustriföreningen (Lif), Swedish Medtech, Swedenbio och Swedish Labtech.

<https://www.swedishmedtech.se/samverkansregler>

1.7 Utredning – Nationell digital infrastruktur i sjukvården, Tomas Werngren har lämnat över sin utredning till regeringen.

Införandet av en nationell digital infrastruktur i vården kräver nya roller, tydligare ansvar och starkt statligt ledarskap. Staten behöver ha kontroll över samhällskritisk infrastruktur, stärka dialogen med regioner och kommuner samt ge särskilt stöd till kommunerna. Lagstiftning och ökade resurser till Socialdepartementet är nödvändiga, liksom tid för anpassning hos vårdgivare och leverantörer. Arbetet ska utgå från patienternas behov och syfta till en mer jämlik och högkvalitativ vård genom fortsatt statlig samordning.

<https://www.regeringen.se/contentassets/4bc10184d33d47eaacc797a3171971ed/sou-2026-6.pdf>

1.8 Uppdrag – Socialstyrelsen får 50 miljoner till förberedelser inför ny lag om socialdataregister

Regeringen har beslutat att ge Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda införandet av en ny lag om socialdataregister. Myndigheten ska bland annat stödja kommunerna inför en utökad uppgiftsinsamling.

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda införandet av en ny lag om socialdataregister och föreslagna bestämmelser om uppgiftsskyldighet för socialnämnden, kommunen och utförare i socialtjänstlagen respektive lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/50-miljoner-till-forberedelser-infor-socialdataregister/>

1.9 Uppdrag – Regeringen ger Läkemedelsverket i uppdrag att stärka samverkan och utveckla arbetssätt i frågor om ordination, förskrivning och expedition av läkemedel.

– Det finns behov av en samlad struktur för att löpande utveckla arbetssätten kring ordination, förskrivning och expedition av läkemedel. Genom att samla berörda aktörer kan vi stärka patientsäkerheten och underlätta arbetet i vården och på apotek, säger socialminister Jakob Forssmed.

I arbetet med implementeringen av den Nationella läkemedelslistan har regeringen uppmärksammat behovet av att arbeta med processerna för ordination, förskrivning och expedition av läkemedel. Regeringen lämnade därför direktiv till utredningen ”Fortsatt utveckling av registret nationell läkemedelslista” att se över dessa frågor.

Inom ramen för uppdraget ska Läkemedelsverket:

- kontinuerligt samla företrädare från relevanta aktörer i syfte att förbättra patientsäkerheten i processerna för ordination, förskrivning och expedition av läkemedel
- utveckla arbetssätt för att löpande se över processer inom läkemedelsförskrivning
- inom ramen för denna samverkan identifiera behov av att uppdatera föreskrifter samt vid behov föreslå uppdateringar av föreskrifter hos respektive myndighet
- identifiera och vid behov föreslå systemförändringar hos statliga respektive aktörsspecifika it system
- skapa arbetssätt för årlig uppföljning
- förvalta och vid behov utveckla den så kallade Läkemedelsdomänen.

Utredningen föreslog att ett samverkansforum skulle tas fram som kan arbeta med dessa frågor löpande framöver, och Läkemedelsverket får nu i uppdrag att ansvara för detta.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/uppdrag-till-lakemedelsverket-atta-fram-ett-samverkansforum-for-fragor-om-lakemedelsforskrivning/>

1.10 Bättre samordning krävs för en kunskapsbaserad socialtjänst

Den nya socialtjänstlagen höjer ambitionerna för en kunskapsbaserad socialtjänst, men styrningen med kunskap brister. Systemet är svåröverskådligt, bristfälligt samordnat och inte anpassat till kommunernas förutsättningar, visar en ny rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

<https://www.vardanalys.se/om-vardanalys/nyhetsarkiv/1-55/>

1.11 Förslag om nationell läkemedelslista behöver utvecklas

SKR stödjer målsättningen om att en modern och sammanhållen läkemedelslista behövs för en ökad patientsäkerhet, men förslaget har flera brister. En ny infrastruktur kräver

omfattande förberedelser och kostnadsberäkningen är gravt underskattad, Det här är en modell som behöver utredas ytterligare för att ge en tydlig bild av praktisk tillämpning, tekniska förutsättningar och effekter för hälso-och sjukvårdens verksamhet skriver SKR

<https://skr.se/pressrum/aktuellt/nyhetsarkiv/forslagomnationelllakemedelslistabehoverutvecklas.9971.html>

1.12 Uppdrag – Regeringen ger Försäkringskassan och Skatteverket i uppdrag att etablera AI-verkstad

Regeringen ger Försäkringskassan och Skatteverket i uppdrag att etablera en AI-verkstad för den offentliga förvaltningen. En AI-verkstad i begränsad skala ska tas i bruk senast den 1 juli 2026. Verkstaden ska omfatta funktioner och tjänster som Försäkringskassan och Skatteverket bedömer är möjliga att erbjuda inom ramen för gällande rätt samt tekniska och organisatoriska förutsättningar.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/01/uppdrag-till-forsakringskassan-och-skatteverket-att-etablera-en-ai-verkstad-for-den-offentliga-forvaltningen/>

1.13 Debattartikel – ”Sverige behöver ett vaccinregister”

Vi behöver på ett enkelt vis kunna ta reda på vem som har vaccinerat sig, vilket vaccin som har använts och när det givits. Därför bör ett komplett register snarast införas i Sverige, skriver debattörer.

<https://www.svd.se/a/43qgjV/sverige-behover-ett-vaccinregister-skriver-debattorer>

1.14 Regeringen utser samordnare för kortare vårdköer

En nationell samordnare ska stärka statens styrning, föreslå åtgärder för att minska vårdköerna och öka tillgängligheten i vården.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/regeringen-utser-samordnare-for-kortare-vardkoer/>

1.15 Generaldirektör Gunilla Nordlöf lämnar E-hälsomyndigheten

Gunilla Nordlöf lämnar rollen som generaldirektör på E-hälsomyndigheten. 31 juli blir hennes sista dag på jobbet.

<https://www.svenskfarmaci.se/2026/01/21/generaldirektor-gunilla-nordlof-lamnar-e-halsomyndigheten/>

2 Regler och lagstiftning, datatillgång

2.1 Nu omfattas även medicinteknik av EU:s gemensamma HTA-utvärderingar

Tillämpningen av EU:s HTA-förordning (Health Technology Assessment) startade i början av 2025 och var fram till årsskiftet framför allt inriktad på läkemedelsområdet. Från och med början av 2026 omfattar förordningen även medicintekniska produkter.

Det skriver Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) på sin webbsajt när myndigheten uppmärksammar att det gått ett år sedan HTA-förordningen började tillämpas.

Förordningen stipulerar att medlemsländernas myndigheter ska samarbeta kring klinisk granskning av nya läkemedel och medicinteknik. Tillämpningen av HTA-förordningen utvecklas stegvis, och det nya steget omfattar medicinteknik.

https://health.ec.europa.eu/health-technology-assessment/implementation-regulation-health-technology-assessment_sv

2.2 En statlig e-legitimation

I lagrådsremissen föreslås en ny lag om statlig e-legitimation och elektronisk identifiering. En statlig e-legitimation ska kunna ges till personer med svenskt

medborgarskap, utlänningar som är folkbokförda i Sverige och personer som har ett så kallat immunitetsnummer och som omfattas av lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. För att få en statlig e-legitimation krävs det att sökanden har fyllt eller innevarande kalenderår ska fylla nio år.

Förslaget syftar till att säkra samhällets tillgång till elektronisk identifiering och uppfylla kraven i EU:s förordning om elektronisk identifiering. Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 december 2026.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagratsremiss/2026/01/en-statlig-e-legitimation/>

2.3 Uppdrag – Regeringen ger Digg uppdrag att skapa samverkansstruktur för utveckling av data och AI

Regeringen ger Digg i uppdrag att lämna förslag på en nationell samverkansstruktur i syfte stärka Sveriges förmåga att förbättra de förvaltningsgemensamma förutsättningarna för att ge dataanvändare, i synnerhet med hänsyn till AI, tillgång till data på ett samordnat, säkert och effektivt sätt.

<https://www.regeringen.se/contentassets/b14907676e424430a4c5ea61cc3954d1/uppdrag-till-myndigheten-for-digital-forvaltning-att-foresla-en-samverkansstruktur-for-utveckling-av-tjanster-for-data-och-artificiell-intelligens.pdf>

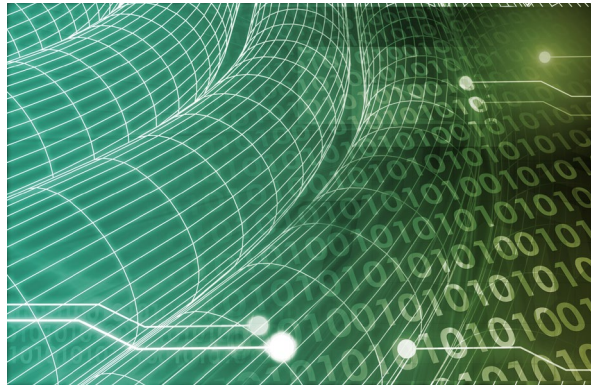
2.4 Rapport – Så får länder ut mer av hälsodata

En ny rapport från OECD visar att ramverk för utvärdering av hälso- och sjukvårdssystemens prestationer, så kallade HSPA, kan vara nyckeln – om de används rätt. Rapporten, som bygger på erfarenheter från elva medlemsländer, pekar ut fyra avgörande faktorer för att HSPA ska fungera i praktiken:

- Starka datagrunder: Tillgång till tillförlitlig och omfattande data är en förutsättning för att kunna mäta och följa upp vårdens resultat.
- Inkluderande styrning: När beslutsfattande och ansvar delas mellan olika aktörer ökar möjligheten att använda resultaten i praktiken.
- Tydlig politisk samordning: HSPA-ramverken behöver vara väl förankrade i den övergripande politiken för att leda till verklig förändring.
- Brett engagemang: När alla berörda parter – från vårdpersonal till patienter och myndigheter – involveras, ökar chansen att mätningarna leder till konkreta åtgärder.

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/01/learning-through-national-health-system-performance-assessment-hspa_e34d6ff1/2fa1314a-en.pdf

3 Digitala verktyg och AI

3.1 Projekt - Kommuner tar krafttag mot digitalt beroende

Digital suveränitet blev något av ett modeord när den geopolitiska oron steg under 2025. Nu ska ett nytt projekt titta på hur kommuner kan undvika att data blir inlåst i leverantörernas system.

Flera kommuner, med Alingsås i spetsen, samarbetar nu i ett nytt projekt för att undvika datainlåsnings.

<https://www.dagenssamhalle.se/samhalle-och-valfard/digitalisering/kommuner-tar-krafttag-mot-digitalt-beroende-finns-en-stark-inlasningseffekt/>

3.2 Region Skåne skjuter upp införandet av Millennium

Region Skåne skjuter upp införandet av det kritiserade vårdssystemet Millennium, i Skåne kallat SDV, på obestämd tid. Det digitala systemet skulle ha införts till hösten, men så blir det alltså inte. I Västra Götalandsregionen stoppades systemet tre dagar efter införandet, då det visat sig ha stora tekniska problem.

–Det finns brister i systemets användbarhet och detta behöver åtgärdas innan ett införande kan bli aktuellt. Dessa förbättringar kommer vi inte att hinna göra i tid till ett införande hösten 2026. För att säkerställa dessa förbättringar kommer vi därför att skjuta

på driftsättningen, säger Harald Roos, medicinsk programchef för Skånes digitala vårdssystem (SDV).

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/region-skane-skjuter-upp-inforandet-av-millennium>

3.3 Så ska Norrbotten lyckas med äldreomsorgens digitalisering

En ny kartläggning visar att hemtjänsten i Norrbotten varje vecka gör tusentals besök för att dela ut medicin. Digitala läkemedelsautomater skulle frigöra mycket resurser i kommunerna där arbetskraft är en bristvara och avstånden långa. Ett nytt SKR-projekt ska skynda på införandet av välfärdsteknik.

<https://www.dagenssamhalle.se/samhalle-och-valfard/digitalisering/sa-ska-norrbotten-lyckas-med-aldreomsorgens-digitalisering/>

3.4 Mycket AI men lite styrning i kommunerna

Endast sju procent av kommunerna har gett alla medarbetare någon form av kompetensutveckling inom AI.

En ny undersökning från fackförbundet Akavia visar att majoriteten av Sveriges kommuner saknar både strategi och tillräcklig kompetens för att använda tekniken brett. Samtliga kommuner som svarat på undersökningen använder AI i någon form, men i de flesta fall sker användningen sporadiskt och drivs av enskilda medarbetare istället för utifrån gemensam styrning.

Endast var fjärde kommun har en AI-strategi och endast sju procent av kommunerna har gett alla medarbetare någon form av kompetensutveckling inom området.

<https://computersweden.se/article/4122000/mycket-ai-men-lite-styrning-i-kommunerna.html>

3.5 Inera utvecklar AI-assistent för nyttokalkyler – bereder väg för förändringar

Ineras metodstöd för nyttokalkyler används flitigt av verksamheter som vill bedöma nyttan med olika förändringar inför investeringsbeslut. Trots det upplever många att processen är både tidskrävande och komplicerad.

– Samtidigt tycker många att nyttokalkylering är svårt och tar lång tid. Nu kompletterar vi vårt metodstöd med en AI-assistent som automatiserar delar av arbetet, säger Amanda Sundberg, analytiker på Inera, i ett pressmeddelande.

Den nya AI-assistenten bygger på en omfattande kunskapsbas och guidar användaren steg för steg genom processen. Assistenten kan chatta med användaren, generera standardiserade rapporter och bistå med beräkningar i Excel.

<https://www.inera.se/aktuellt/nyheter/inera-utvecklar-ai-assistent-for-nyttokalkyler/>

4 Kompetens

4.1 Rapport – Topposition för Sveriges patent inom digital hälsa

Antal patentansökningar per miljon invånare i Sverige ligger i topp i Europa inom det kombinerade området digital hälsa. Det visar Swedish Medtechs nya branschrappport som även visar en rad andra siffror som visar att utvecklingen är gynnsam, trots en turbulent omvärld.

”Sverige är fortsatt rankad bland de främsta länderna i Europa vad gäller patent och ligger på andra plats för antal patentansökningar per miljon invånare efter Schweiz. Det är viktigt att Sverige fortsätter att ligga högt vad gäller antal patent, då detta är grunden för en stark medicinteknisk industri i landet”, skriver Swedish Medtechs vd Anna Lefevre Skjöldebrand i ett förord till årsrapporten.

<https://www.swedishmedtech.se/upl/files/220678.pdf>

4.2 Ny forskning: Digitala myndighetstjänster kan öka utanförskap

Digitaliseringen av myndigheters tjänster riskerar att öka utanförskapet i utsatta områden, enligt en doktorsavhandling från Linköpings universitet.

– Många av dem jag mötte använder sociala medier och läser nyheter på internet. Allt det pekar på att de inte är digitalt utanför. Men när de till exempel ska ta del av skolans läroplattform då blir det plötsligt svårt. Då kan man säga att i den situationen är de plötsligt utanför, säger Ahmed Kaharevic som skrivit avhandlingen.

Det beror på bristande språkkunskaper, en begränsad förmåga att navigera i digitala tjänster och otillräcklig kunskap om det svenska samhället.

<https://liu.se/nyhet/digitala-tjanster-kan-oka-utanforskap-i-utsatta-omraden>

4.3 Rapport - Kraftigt ökad efterfrågan på AI-kompetens i Sverige

Enligt en ny rapport från Techsverige ökar efterfrågan på AI-kompetens hos svenska företag kraftigt.

Ser man till platsannonserna har till exempel antalet yrken där AI nämns ökat från 48 till 92 sedan 2016 och det gäller även i yrken som tidigare saknat tekniskt fokus. Antalet AI-inslag i platsannonser har ökat med 328 procent under samma period.

Enligt Techsverige användes AI på 40 procent av de svenska företagen 2024, medan siffran året innan var 10 procent.

<https://computersweden.se/article/4118548/kraftigt-okad-efterfragan-pa-ai-kompetens-i-sverige.html>

4.4 Uppdrag – Socialstyrelsen ska fördela 1 miljard kronor för att stärka kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att fördela, betala ut och följa upp medel till kommunerna och regionerna i syfte att stärka kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården.

[uppdrag-till-socialstyrelsen-att-fordela-och-betala-ut-medel-for-att-starka-kompetensforsorjningen-i-halso--och-sjukvarden.pdf](#)

4.5 E-hälsa allt viktigare för medicinteknikbranschen

Inom Swedish Medtech finns sedan ett antal år en tydligt växande grupp medlemsföretag som integrerar digitala komponenter i sina produkter och tjänster.

Denna trend förstärktes under 2025 och väntas accentueras ytterligare de kommande åren.

“Allt fler stärker sina traditionella erbjudanden med funktioner som datainsamling, artificiell intelligens, uppföljning, logistikstöd och integrationer mot vårdens informationsmiljöer”, konstaterar Swedish Medtech.

Tre frågor har ägnats särskilt mycket tid och resurser:

- Struktur och delaktighet.
- Värdet av medicinteknik.
- Stärkt krisberedskap och resiliens.

<https://digitalhalsa.dagensmedicin.se/e-halsa-allt-viktigare-for-medicinteknikbranschen/>

4.6 Växande efterfrågan på hälsoekonomiska bedömningar av medicinteknik – Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)

Efterfrågan drivs på av den höga innovationstakten inom både medicinteknik och läkemedelsutveckling på cancerområdet, visar två rapporter från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV).

Regionerna efterfrågar, enligt TLV, utvärderingar i en takt som överstiger myndighetens kapacitet. Regionerna bedömer att behovet av hälsoekonomiska bedömningar kommer att fortsätta öka, inte bara inom cancerområdet utan även för andra svåra och sällsynta tillstånd.

<https://www.tlv.se/press/nyheter/arkiv/2026-01-27-stor-efterfragan-pa-halsoekonomiska-bedomningar-av-lakemedel-och-medicintekniska-produkter-inom-cancerområdet.html>

5 Beredskap och cybersäkerhet

5.1 Uppdateringar i Rakelnätet

Nu görs uppdateringar i Rakelnätet. Var uppmärksam på WIS-meddelanden som informerar om pågående arbeten.

<https://www.mcf.se/sv/aktuellt/nyheter/2026/januari/uppdateringar-i-rakelnatet/>

5.2 Rapport – EU-parlamentet vill se minskat beroende av amerikanska techjättar

Målet är att bygga en digital infrastruktur som står helt under EU-jurisdiktion, utan beroenden av tredjeländer och amerikansk lagstiftning.

EU-parlamentet har med bred politisk majoritet antagit en rapport som kräver att EU kraftigt minskar sitt beroende av amerikanska teknikjättar. Parlamentet uppmanar nu EU-kommissionen att ta fram en ambitiös Cloud and AI Development Act och att prioritera europeiska lösningar inom moln, AI och digital infrastruktur, rapporterar Heise Online.

Centralt i förslaget är att offentliga upphandlingar i strategiska sektorer ska kunna gynna europeiska leverantörer.

<https://computersweden.se/article/4121318/eu-parlamentet-vill-se-minskat-beroende-av-amerikanska-techjattar.html>

5.3 Franska myndigheter kastar ut Teams och Zoom

Frankrike planerar att fasa ut amerikanska videokonferenstjänster som Zoom och Microsoft Teams inom statliga myndigheter och ersätta dem med det egenutvecklade

verktyget Visio. Målet är att stärka säkerheten och skydda konfidentialiteten i offentlig kommunikation genom att minska beroendet av icke-europeiska lösningar.

Visio har testats i pilotform sedan förra året och rullas nu ut till omkring 200 000 statliga anställda. Enligt den franska regeringen kan slopade licenser för externa tjänster innebära besparingar på cirka 1 miljon euro per år för varje 100 000 användare som byter.

<https://computersweden.se/article/4122594/franska-myndigheter-kastar-ut-teams-och-zoom.html>

5.4 Regeringen går vidare med ändrade upphandlingsregler för att skydda Sverige från antagonistiska stater

– Nu går vi vidare med ett förslag som stärker Sveriges säkerhet och värnar om svenska intressen. Genom detta förslag minskar risken för att känsliga områden såsom IT, infrastruktur och energi infiltreras av fientligt sinnade stater, säger civilminister Erik Slottnér.

Dagens svenska upphandlingslagar gör ingen uttrycklig skillnad mellan leverantörer från EU och leverantörer från tredjeländer som saknar frihandelsavtal med EU.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/regeringen-gar-vidare-med-andrade-upphandlingsregler-for-att-skydda-sverige-fran-antagonistiska-stater/>

5.5 Rapport – Cybersäkerhetsmarknaden dubblas till år 2033

Den globala cybersäkerhetsmarknaden förväntas nå 663,24 miljarder dollar år 2033, enligt en ny rapport från Grand View Research. Hälso- och sjukvårdssegmentet förväntas uppvisa den snabbaste genomsnittliga årliga tillväxttakten under perioden. Hälso- och sjukvård är ett attraktivt mål för cyberattacker eftersom medicinska data är mer värdefulla än kreditkorts- eller bankinformation. Dessutom har den senaste digitala omvandlingen av hälso- och sjukvårdsbranschen ökat frekvensen av cyberattacker.

<https://www.securityworldmarket.com/se/Nyheter/Foretagsnyheter/cybersakerhetsmarknaden-vantas-na-663-miljarder-dollar-ar-2033>